

Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde, 1821

bron

*Handelingen der jaarlijksche vergadering van de Maatschappij der Nederlandsche Letterkunde te
Leiden, gehouden den 3 van Hooimaand 1821. Z.p., z.j.*

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_jaa002182101_01/colofon.htm

© 2004 dbnl

Handelingen van de jaarlijksche vergadering der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde *te Leyden*,

Gehouden den 3 van Hooimaand 1821.

[Toespraak van de Voorzitter, M. Tydeman]*

[Levensberichten van Elias Annes Borger, Cornelis Willem de Rhoer en Gisbertus Prins]

De Voorzitter der Maatschappij, de Heer J.W. TE WATER , door ongesteldheid verhinderd zijnde deze Vergadering bij te wonen, neemt Mr. M. TYDEMAN , als oudste der tegenwoordig zijnde Leden, op derzelver verzoek het bekleeden van dien post voor deze Vergadering op zich.

Dezelve opent de Vergadering met het voorlezen van de volgende Aanspraak, welke door den Voorzitter TE WATER voor deze gelegenheid vervaardigd, maar wegens zijne verhindering aan den fungerenden Secretaris ingezonden was geworden.

MIJNE HEEREN !

Ik zoude, in hoedanigheid van Voorzitter dezer Maatschappije, mijne laatste aanspraak, heden, zeer wel kunnen beginnen met de herhalinge van het slot der voorgaande in het verleden jaar, bij de openinge der Algemeene Vergaderinge, door mij uitgesproken. Doch dit achte ik onnoodig, omdat vele Leden, nu hier tegenwoordig, mij op dien tijd gehoord hebben, of naderhand gelegenheid kregen, om het gezegde in de gedrukte Handelingen van dit Genootschap te kunnen lezen.

Tegen mijne begeerte en ernstig verzoek, verpligte mij Uwe

*Tegenwoordig de Heeren:

Mr. M. Tydeman.
J.H. van der Palm.
Mr. H.W. Tydeman.
Van Leyden Gael.
Van de Wijnpersse.
Mr. W.P. Kluit.
H. van Roijen.
Mr. D. van Halteren.
A. Weijers.
N.G. van Kampen.
Mr. C.J. van Assen.
L. Suringar.
H.A. Hamaker.
Mr. C.J.C. Reuvens.
C.W. Stronck.
A. Doyer, Tz., en
Mr. J.T. Bodel Nyenhuis.

vriendelijkheid, den post van Voorzitter nog dit jaar te blijven bekleeden. Ik wilde Uwe onverdiende toegenegenheid niet met onheuschheid beantwoorden, maar ik besloot, ten laatste, aan Uw verlangen te voldoen. Tot dit besluit kwam ik niet zonder merkelijke bekommeringe, dewijl ik toen reeds vreesde, dat ik mijnen pligt niet naar behooren zoude kunnen vervullen. De uitkomst bewees de gegrondheid dezer bekommeringe. Kleine ongemakken van den hoogen ouderdom, die echter mijne ligchaamskrachten weinig verminderden, en mij van het gebruik der geestvermogens niet beroofden, waren dikwerf oorzaak, dat ik, in dit jaar, in alle openbare en in sommige maandelijksche Vergaderingen der Maatschappije, tot mijn leedwezen, afwezig bleef, en hierdoor ook het aanhooren van een aantal nuttige en aangename voorlezingen onvrijwillig moeste missen. Het spijt mij, dat ik mijnen post zoo gebrekkig, en slechts nu en dan, konde waarnemen; en is 't noodig, ik vrage 'er verschooninge over, niet twijfelende, of Uwe toegeeflijkheid zal mij dezelve weldra doen verwerven.

Gij wetet, MIJNE HEEREN, hoe ik, sedert langen tijd, de gewoonte had, om jaarlijks eenig bericht in de Algemeene Vergaderingen te geven, betreffende de Leden, die, intusschen, aan deze Maatschappije door den dood ontnomen waren. Ik wete, dat deze gewoonte door vele Landgenooten is goedgekeurd, maar door sommige afgekeurd, vooral, omdat het niet mogelijk is van elk Lid met denzelfden ophef te spreken, en het niet zelden moeilijk valt, de noodige en onzijdige bescheiden te verkrijgen. Wat hiervan moge zijn, ik verkieze nogmaals aan mijn oud gebruik vasttehouden, hoewel het mij leed doet te moeten melden, dat wij in dit jaar drie van onze Medeleden, de Heeren *Borger*, *de Rhoer* en *Prins*, of in den bloei des levens, of in den vergevorderden ouderdom, verloren hebben.

[Levensbericht van Elias Annes Borger]

Van den Hoogleeraar ELIAS ANNES BORGER zou, bij deze gelegenheid, bij uitnemendheid veel te zeggen zijn, indien ik mij wilde bedienen, *of* van 't gene min of meer uitvoerig, in onze nieuwspapieren, omtrent hem gezegd is, *of* van de lofspraak, hem gegeven door den Hoogleeraar *Smallenburg* op den jaarlijkschen feestdag der Akademie, in sprokkelmaand gevierd, *of* van de schriften, die opzetlijk tot zijnen roem in 't licht gegeven zijn. Twee van onze welsprekendste Medeleden, de Heeren *van der Palm* en

Broes, en één der verdienstelijkste Dichters, de Heer *Tollens*, insgelijks ons Medelid, hebben 's Mans roem in 't breede vermeld. Wij allen kennen en bewonderen hunne voortreffelijke Redevoeringen en uitmuntend Dichtstuk. Ik zwijge van andere gedrukte stukken, na 's Mans dood in 't licht gegeven. Wiste ik daarbij iets van belang te voegen, betreffende *Borgers* schrandere van geest, bondige en zich wijduitstreckende geleerdheid, zeldzaam taalvermogen, en beroemde schriften, in 't Latijn en Nederduitsch, van tijd tot tijd in 't daglicht verschenen; wiste ik die gemelde stukken eenigszins te vermeerderen en aantevullen, ik zoude het heden niet nalaten; doch nu past het mij verder van dien vermaarden Man hier te zwijgen, en alleenlijk te zeggen, dat onze *Borger* geen gering sieraad was, zoo wel der Leijdsche Hoogeschole, als van deze en andere Maatschappijen; welke alle deszelfs vroegtijdig overlijden, met alle redenen, niet spoedig zullen ophouden hartelijk te betreuren.

[Levensbericht van Cornelis Willem de Rhoer]

Van den Utrechtschen Hoogleeraar CORNELIS WILLEM DE RHOER zoude ik niet vele bijzonderheden kunnen melden, zoo ik, op mijn verzoek, niet voorgelicht was door deszelfs Vriend en Ambtgenoot, den Heere *Arntzenius*, die ook, in eene andere betrekkinge, den vrijen toegang tot de nagelatene papieren van den overledenen had. Hierdoor ben ik vooral in staat gesteld, het volgende te melden.

Onze *de Rhoer* werd te Deventer geboren, waar zijn Vader, *Jakob de Rhoer*, toen het Hoogleeraarambt in de Geschiedenissen, Grieksche taal en Welsprekendheid bekleedde. De naam zijner Moeder is minder bekend. Men meent, dat zij behoorde tot het geslacht van *Hagedoorn*. Zijnen geboortedag verkoos hij altijd bedekt te houden; doch bij toeval ontdekte men, dat die was ingevallen op den zesentwintigsten van herfstmaand des jaars 1751.

Het voorbeeld van zijnen Vader, met wien hij naar Groningen verhuisde, kon hem te sterker aansporen, om zich geheelenal aan de Letteroefeningen overtegeven. Op die Hoogeschool genoot hij het onderwijs van zijn' Vader, en hoorde de lessen van de beroemde Mannen, *Offerhaus*, *Widder* en *van de Wijnpersse*, in de voorbereidende Wetenschappen, en in de Regtsgeleerdheid kreeg hij tot Leermeesters de Heeren *van der Marck*, *Schroeder*, *van der Keessel* en *Cannegieter*. Den rang van Candidaat in de Regten bekomen hebbende, verdedigde hij, in 't jaar 1770, on-

der voorzittinge van zijnen Vader, eene Letterkundige Verhandeling: *De Studiis Literariis Caesaris Augusti*. Om aan zijnen weetlust nog meer te voldoen, begaf hij zich naar de Leijdsche Hoogeschole, en hier maakte hij een naarstig gebruik der lessen van den vermaarden *Pestel*, en wederom van die van zijn' reeds vroeger geëerbiedigden Leermeester *van der Keessel*.

Nu keerde hij te rug naar Groningen, en werd aldaar in 't jaar 1773 bevorderd tot Leeraar in de beide Regten, na openlijke verdediging eener Verhandeling: *De poena ad filios et propinquos rei non extendenda; in qua variarum gentium mores ac leges exponuntur, earumque caussae indagantur*. De keuze van zoodanige stoffe kon hem de schoonste gelegenheid geven, om te doen blijken, welke zeldzame vorderingen hij gemaakt had, niet minder in de Oudheid- en Geschiedkunde, dan in den geheelen omvang der Regtsgeleerdheid.

Geen wonder, dat hij, sedert dien tijd, de beoefeninge der Regten in de pleitzalen te Groningen en in de Ommelanden, tot nut zijner Land- en Stadgenooten, met lof behartigde, en daarin bleef volharden, tot dat hij het ambt van Hoogleeraar bekwam.

Alvorens Groningen te verlaten, gaf hij ter drukpersse in 't jaar 1776 het eerste stuk van zijne Verhandelingen: *De effectu Religionis Christianae in Jurisprudentiam Romanam*. Jammer is het, dat de geleerde Man dit werk niet vervolgd heeft, om den invloed en de uitwerkingen van den Christelijken Godsdienst op de Romeinsche Regtsgeleerdheid nog verder optehelderen, en nader te doen kennen.

Nieuwe ambtsbezigheden zullen den voortgang van dat begonnen werk gestuit hebben. Immers in slachtmaand des volgenden jaars werd hij naar Harderwijk beroepen, als Hoogleeraar in de Geschiedenissen, Welsprekendheid en Grieksche taal; welke waardigheid hij aanvaardde met eene Redevoering: *Qua ostenditur multum ad ingenii cultum per Europam prosuisse expeditiones, quae cruciatae vulgo appellantur*. Over het nut der zoogenaamde Kruistogten was, tot dien tijd toe, minder met opzet geschreven, in betrekkinge tot de beschavinge van Europa, dan in latere jaren geschied is, ook op aanleidinge der Vragen, door geletterde Genootschappen ter beantwoordinge voorgesteld.

Hoe meer de uitgebreidheid van iemands kundigheden bekend en geacht wordt, gebeurt het niet zelden, dat deszelfs werkzaamheden, bij voorkomende gelegenheden, vermeerderen en eene aanmer-

kelijke veranderinge ondergaan. Dit heeft onze *de Rhoer* te Harderwijk ondervonden. In zomermaand des jaars 1784 is hij aangesteld als Hoogleeraar in de Vaderlandsche Historie, en in zomermaand 1791 kreeg hij, behoudens de twee gemelde ambten, ook den post van buitengewoon' Hoogleeraar in 't Regt der Nature en der Volken en in het Staatsregt. Drie jaren later, in zomermaand 1794, is hij overgegaan in 't vak der Regtsgeleerdheid, aangesteld zijnde als gewoon Hoogleeraar in 't Romeinsche Regt, in dat der Nature en der Volken, en in 't Staatsregt. Hierbij is, in wintermaand van 't volgende jaar, nog gevoegd de post van onderwijs in het Bataafsche Staatsregt.

Ik kan niet met zekerheid berigten, of hij, bij het aanvaarden van alle deze waardigheden, Redevoeringen gehouden heeft; maar ontwifelbaar is het, dat 'er onder zijne papieren niets van gevonden wordt: onder welke echter voorhanden zijn twee Redevoeringen, welke beide schijnen te Harderwijk gehouden te zijn, bij het aftreden als Rector Magnificus, doch die niet gedrukt zijn.

Met den welverdienden roem, twintig jaren lang, bij de Geldersche Akademie doorgebracht hebbende, kan het aan niemand vreemd voorkomen, dat *de Rhoer* uitgenoodigd is, om ook andere Hoogescholen te komen versieren.

In herfstmaand des jaars 1797, werd hij naar Utrecht beroepen als Hoogleeraar in 't Romeinsche Burgerlijke Regt, het Regt der Volken, het Hedendaagsche Regt en in 't Natuurlijke Regt. Hij aanvaardde deze waardigheid, in lentemaand des folgenden jaars, met eene plegtige en welgepaste Redevoeringe: *Pro recta civium institutione unico Libertatis praesidio*. Wie kon zoo gegrond spreken over de regte opvoedinge van burgers, over de ware vrijheid, en over het eenige middel om haar te beveiligen; wie zoo goed, als hij, die doorkneed was in alle Regten en Geschiedenissen?

Hij was te Utrecht, met zoo vele uitmuntende Ambtgenooten, een getuige der treurige rampspoeden van de Akademie; doch ten tijde van derzelve gelukkig herstel, in 't jaar 1815, werd *de Rhoer* mede bevestigd als Hoogleeraar in de Regten.

Welken hoogen prijs men op 's Mans verdiensten te Utrecht stelde, was in 't jaar 1805 ten duidelijkste gebleken. Toen uitgenoodigd zijnde, om een opvolger van den grooten *Pestel* te worden, liet hij zich bewegen voor die beroeping te bedanken. De Heeren Curatoren der Utrechtsche Akademie verhoogden zijne jaar-

wedde, en ten blijke van hun genoeg gaven zij hem een geschenk van een zilveren gedenkstuk, met een Latijnsch Opschrift en het Wapen der Stad versierd.

Hoewel *de Rhoer* zich meest beijverde, om op de Harderwijksche en Utrechtsche Hoogeschoolen nuttig te zijn voor de Jongelingschap, besteedde hij echter eenigen tijd, om andere bewijzen van zeldzame geleerdheid en onvermoeide arbeidzaamheid te geven.

In 't jaar 1787 werd zijne Verhandeling: *de fide Herodoti recte aestimanda*, door *Teylers* tweede Genootschap met den gouden Eerepenning bekroond, en gedrukt in 't zevende stuk van dat Genootschap.

Men zag daaruit, hoe zeer de Schrijver bekend was met de schriften van dien oudsten Griekschen Geschiedschrijver, en dat hij regt geschikt was, om een juist oordeel te vellen over de geloofwaardigheid van *Herodotus*. Nog vervaardigde hij eene andere Verhandeling, waarvan de inhoud mij niet bekend is, maar welke door hetzelfde Genootschap den zilveren Eerepenning waardig gekeurd werd. Naar gewoon gebruik opgeroepen zijnde, om zijnen naam bekend te maken, verkoos hij niet dien te openbaren.

Gedurende den tijd van 43 jaren, bekleedde hij op de twee gemelde Akademiën het Hoogleeraarsambt, en behaalde allen roem met zijn nuttig onderwijs; hij opende zelfs eene nieuwe baan voor de Wijsgeerige beoefeninge der Geschiedkunde en derzelver toepassing op de Regtsgeleerdheid. In dien langen tijd vormde hij een aantal Jongelingen, naderhand in meer dan eene betrekkinge nuttig voor de gansche Maatschappij in ons Vaderland. Hierin volhardde hij tot zijnen dood toe, voorgevallen den vijftienden van louwmaand dezes jaars, op welken dag eene beroerte een einde van zijn dierbaar leven gemaakt heeft.

Alle zijne beste Leerlingen, van vroegeren en lateren tijd, zullen met dankerkentnisse getuigen, hoeveel zij aan hem verschuldigd zijn; elk, die zijne verdiensten waardeerde, zal zijnen dood betreuren; alle geletterde Genootschappen zullen het gemis van zulk een Lid beweenen.

In wintermaand 1777 werd hij Lid van het *Utrechtsche* Kunstgenootschap onder de Zinspreuke: *Besteed den tijd met konst en vlijt*, dat naderhand, in slachtmaand des volgenden jaars, verheven is tot het *Provinciale Utrechtsche Genootschap*, waarvan hij tot Directeur benoemd is in het jaar 1801. Het Genootschap: *Pro excolendo Jure Patrio*, te *Groningen*, had hem tot Lid aangeno-

men. De *Hollandsche Maatschappij* der Wetenschappen te *Haarlem* verkoos hem in zomermaand 1799 tot haar Medelid, en de Maatschappij der *Nederlandsche Letterkunde* te *Leijden* in 't jaar 1804. Ook is hij in den jare 1816 aangesteld tot Lid der derde Klasse van het *Koninklijke Instituut* van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten te *Amsterdam*.

Uit hoofde van zijne groote geleerdheid, was *de Rhoer* allerbest geschikt, om een sieraad van zoo vele Genootschappen te zijn; en hij behoefde geen roem te zoeken in eenig deel aan het Burgerlijke Bewind. Hij werd echter gekozen als Lid der Nationale Conventie; maar dewijl hij zelf op dit tijdvak zijns levens ongaarne plagt te rug te komen, achte ik onnoodig, hiervan iets meer te gewagen. Het is genoeg, dat wij hem van den kant der bondige geleerdheid konden beschouwen, en naar waarde verheffen.

[Levensbericht van Gisbertus Prins]

Het derde Lid, in dit jaar aan deze Maatschappij door den dood ontnomen, is de Heer GIBBERTUS PRINS, te Leijden uit deftige Ouders geboren den twintigsten van sprokkelmaand des jaars 1749. Zijn Vader was *Simon Prins*, een zeer geacht en voor deze Stad nuttig Deken-Fabriek, en zijne Moeder was *Judith Johanna Loopwijk*. Van jongs af opgevoed en opgeleid voor de Letteroefeningen, verkoos hij zich toeteleggen op de Regtsgeleerdheid. Vijf achtereenvolgende jaren hoorde hij, met alle naarstigheit, de lessen van vele Hoogleraren, maar bijzonderlijk die van den beroemden *Bavius Voorda*, tot dat hij, den 17^{den} van hooimaand 1770, bevorderd is tot Doctor in de beide Regten, na het verdedigen van eene Verhandeling *de Emptore vel Venditore pretii inaequalitate laeso*. Hij begaf zich echter niet tot de beoefeninge der Regtsgeleerdheid, maar maakte veel werks van bovengemelde Fabriek, zonder zich te onttrekken aan de waarneming van het Ouderlingschap der Hervormde Gemeente en van het Regentschap van 't Weeshuis: welke beide posten hij waarnam sedert het einde des jaars 1787 tot het begin van 1795.

Tegen zijne bedoelinge, is hij, in lentemaand van 1788, aangesteld tot Veertig in Rade van zijne geboortestad, en in dezen post werkzaam gebleven tot het gemelde jaar 1795.

Na de komste van Koning *Lodewijk Napoleon* op den thron van Holland, is hij ook, door den Edelen *Meerman*, sterk aangezocht, om in het Stads-bestuur te rug te keeren. Hiertoe kon hij toen niet besluiten. Doch na de heugchelijke veranderinge

van zaken in ons Vaderland in wintermaand des jaars 1813, was hij aanstonds bereid, om, op aanzoek der Heeren *Gael, van Boetzelaer* en *Heldewier*, en op dadelijke benoeming van den *Prins van Oranje*, als Lid van den Stedelijken Raad de belangen der Burgerije te helpen bevorderen. In den zomer des jaars 1817 werd hij door Zijne Majesteit den Koning aangesteld tot Burgemeester dezer Stad, en in die betrekkinge wederom bevestigd in louwmaand 1819. Hij verwierf zich de achtinge van zijne Stadgenooten, welker belangen hij, met voorkomende vriendelijkheid en bijzondere dienstvaardigheid, bleef voorstaan, tot dat hij, den 24sten van louwmaand dezes jaars, op het alleronverwachtste door den dood is weggenomen.

Zijne Echtgenoot, *Adriana Cornelia Hubert*, met welke de Heer *Prins* ruim 42 jaren in huwelijk geleefd had, was kort te voren overleden, zoo dat de twee nagelatene Zoons en de eenige Dochter zich, binnen den tijd van zes weken, beroofd zagen van beide Ouders, wier gemis zij hartelijk blijven beweenen.

Eene ontzettende menigte van Medeleden, oude en jeugdige, zag ik, sedert het jaar 1771, waarin ik vereerd ben met het Lidmaatschap dezer Maatschappije, mij voorgaan naar het graf! Wij allen, de een vroeger, de ander later, zullen hen volgen. De dood spaart niemand, en 't graf zegt nooit: het is genoeg. Welk groot voorregt zou het voor U en mij zijn, indien onze laatste levensdagen nog de beste mogten bevonden zijn.

De Vergadering betuigt aan de Heeren *TE WATER* en *TYDEMAN* haren dank, en besluit den eerstgenoemden te verzoeken, dat zijne aanspraak in de Handelingen van dezen dag moge geplaatst worden.

Voor dat de Vergadering hierop overgaat tot de behandeling der punten, bij den brief van beschrijving voorgesteld, brengt de fungerende Voorzitter eenen brief in overweging, dezer dagen door den Voorzitter ontvangen van het Medelid der Maatschappij *Mr. J.C. DE JONGE* ; waarbij die Heer, op de Algemeene Vergadering des vorigen jaars mede onder de beoordeelaars der toen uitgeschrevene prijsvraag benoemd zijnde geworden, verzoekt, wegens andere bezigheden enz. van dien last verschoond te mogen worden. De Vergadering bewilligt in dit verzoek, en laat aan de Maandelijksche Vergadering over, om ten opzichte van het be-

noemen van een' ander' beoordeelaar, naar gelang der omstandigheden te handelen.

Wat voorts de bepaalde punten van behandeling betreft:

I.

Van de voornaamste handelingen der Maandelijksche Vergadering, sedert de laatste algemeene bijeenkomst, wordt van wege den Secretaris, die door noodzakelijke afwezigheid verhinderd was deze Vergadering bij te wonen, het volgend, door hem opgesteld verslag voorgedragen:

MIJNE HEEREN,

Naar gewoonte U verslag moetende doen van de voornaamste Handelingen der Maandelijksche Vergadering in het afgelopen jaar, heb ik het genoegen U in de eerste plaats te berigten, dat de openbare zittingen, in dit jaar gehouden, een nieuw bewijs leverden van den ijver der leden om den luister der Maatschappij te handhaven. In de eerste, gehouden den 24 November 1820, hield de Heer A. DOYER TZ. eene voorlezing *over den voor- en nadeeligen invloed aër Verbeelding, met opzigt tot het schoone, ware en goede*; waarna de Hoogleeraar A. SIMONS eene Verhandeling las *over den aanleg van Vondel voor de dichtkunst, vergeleken met dien van HOOFT en CATS*. De tweede, gehouden den 26 Januarij dezes jaars, werd door den Heer N.G. VAN KAMPEN geopend met eene voorlezing *over de mededinging der twee grootste Atheensche Redenaren, Demosthenes en Aeschines, aangetoond in eene schets hunner uitmuntendste redevoeringen*, en door den Hoogleeraar J. CLARISSE besloten met de voordragt van *eenige bedenkingen over het wezen en de waarde der Welsprekendheid*. In de laatste eindelijk, welke op den 16 Maart dezes jaars plaats had, hield de Heer Mr. J. SCHELTEMA eene voorlezing *over D. Jonktijs, beschouwd als Dichter en als Schrijver*; waarna de Heer B.F. TYDEMAN een Dichtstuk las, getiteld de *Bijbelgeest*.

Ook de Maandelijksche Vergaderingen werden door de voordragt van eenig belangrijk onderwerp veraangenaamd. In onderscheidene bijeenkomsten las de Hoogleeraar Mr. H.W. TYDEMAN eene Verhandeling van den Heer Mr. W. BILDERDYK *over het Verhevene*, welke die Heer door ziekte belet werd zelf voor te

lezen, en die sedert in druk verschenen is in het Tweede Deel der *Taal- en Dichtkundige Verscheidenheden* van dit ons geacht Medelid; en deelde hij zelf aan de Vergadering belangrijke *Aanteekeningen* mede, weleer te Franeker door hem getrokken uit een paar aanteekeningboekjes *Flosculi sententiarum* etc. van den beroemden Leidschen Regtsgeleerden in 't begin der 17 eeuw *Ever. Bronkhorstius*; en had eindelijk de steller van dit verslag het genoeg, aan dezelve te mogen voordragen *eenige aanmerkingen omtrent verouderde woorden, bij Hooft voorkomende*, bijzonderlijk zulke, die, schoon nadrukkelijk van beteekenis, echter, om hun gebruik in het gemeene leven, uit de hedendaagsche schrijftaal verbannen zijn.

Voorts mogt de Maatschappij in het afgelopen jaar weder, in het toezenden van belangrijke boekgeschenken, aangename bewijzen van welwillendheid en achting, zoo van hare Leden, als van geleerde ligchamen en mannen buiten haar, ontvangen.

Van den Hoogleraar Mr. B.H. LULOFS ontving zij een Exemplaar zijner *Nederlandsche Redekunst*, misgaders van zijne dichtstukken op het overlijden der Hoogleraren E.A. Borger en Duimaer van Twist, en van den Heer CAMBERLYN twee Latijnsche dichtstukken, het eerste tot opschrift hebbende: *Regi et industrio Belgarum genio*, het andere: *In caedem Egmondi*. De Heer N.G. VAN KAMPEN vereerde aan dezelve het II D. zijner *Verkorte Geschiedenis van de Nederlanden*, en de Heer Mr. J.C. DE JONGE zijne *Levensbeschrijving van Johan en Cornelis Evertsen, Luitenant-Admiralen van Zeeland*; de Heer J. WALRÉ zond haar een Exemplaar toe van zijn Treurspel, *Diederik en Willem van Holland*, en van zijn *Gedachtenis-offer aan Ward Bingley* enz.; van den Heer Mr. J. DA COSTA ontving zij het I D. zijner *Gedichten*, en van den Heer OLINGER een werkje, getiteld: *la langue Hollandaise à la portée de tout le monde*, met eene vertaling van het I. Boek der *Gevallen van Telemachus*; de Heer Baron VAN KEVERSBERG vereerde aan haar een stuk, getiteld: *de la Colonie de Frederiks-oord* enz - De Senaat der Hoogeschool te Groningen zond aan de Maatschappij een Exemplaar van de *Jaarboeken* dier Hoogeschool van 1818-1819, en de Koninklijke Academie te Brussel het I D. van hare *Nouveaux Mémoires*, waarop de Maandelijksche Vergadering het betamelijk keurde, zoo aan den genoemden Senaat, als aan de Brusselsche Academie wederkeerig een Exemplaar van hare *Nieuwe Verhandelingen* aan te bieden. Van

de Maatschappij van Rhetorica te Kortrijk ontving zij eene kaart van prijsuitloving; van den Heer P. VAN GENABETH te Brugge zijne *Redevoering over het noodzakelijke van de aankweeking der volkstaal* enz., en eindelijk van den Heer H. HOFFMANN *van Fallersleben* een werkje, getiteld: *Bonner Bruchstücke von Otfried* enz.

Ten besluite kan ik U nog melden, dat de Maandelijksche Vergadering, gebruik makende van de haar verleende vrijheid, het genoeg had, dat de Heer Mr. P.H. DU PUI het hem opgedragen lidmaatschap op eene beleefde wijze aanvaardde.

Daarentegen had zij her ongenoegen, dat de Hoogleeraar J. BAKE, van wien de Maatschappij reeds meermalen merkelijke diensten genoot en nog verder hoopte te genieten, voor het lidmaatschap dezer Maatschappij bedankte.

II.

Uit de voorgestelde Prijsvragen, tot de klasse der Taalkunde behoorende, wordt door de Vergadering de volgende gekozen, om beantwoord te worden voor den eersten van Louwmaand des jaars 1823:

‘Is er eene bewijsbare overeenkomst tusschen de Engelsche, Hoog- en Nederduitsche talen, en de onderscheidene taaltakken van Perzië, en in 't bijzonder met dien tongval, die *Parsi* genoemd wordt, en nog heden in gebruik is? Hoe wijzigt zich die overeenkomst in den klank en vorm van enkele woorden, in den geest van geheele gezegden, in den grammaticalen aard en de woordvoeging der taal? Is 'er eenige waarschijnlijke gissing wegens den oorsprong dier overeenkomst op te geven?’

III.

Tot het beoordeelen der Verhandelingen, welke, ter beantwoording van de vastgestelde Prijsvraag, vóór den bepaalden tijd zullen zijn ingekomen, worden benoemd de Heeren Mr. W. BILDERDYK, J.H. VAN DER PALM, H. MUNTINGHE, J.H. PAREAU, C. WILLMET, B.F. TYDEMAN en J. AMERSFOORT.

IV.

Wordt besloten, in het volgend jaar, een onderwerp te kiezen uit de klasse der Dichtkunde.

V.

Aan de Maandelijksche Vergadering wordt, naar oud gebruik, voor den tijd van één jaar, vrijheid verleend tot het verkiezen van Leden, binnen Leyden wonende.

VI.

De rekening van den Penningmeester door de Vergadering opgenomen en goedgekeurd zijnde, is daaruit gebleken, dat de ontvangst, gedurende het afgelopen jaar, bedragen heeft eene som van acht honderd zes en negentig guldens, zestien stuivers en tien penningen; de uitgave daarentegen eene som van vier honderd vijf en vijftig guldens, veertien stuivers en acht penningen, blijvende er dus bij kas een batig overschot van vier honderd een en veertig guldens, twee stuivers en twee penningen.

VII.

De toelage voor het jaar 1822 is bepaald op een dukaat.

VIII.

De Voorzitter J.W. TE WATER zijn ernstig verzoek ter Vergadering hebbende doen inbrengen, om, wegens zijnen meer dan tachtigjarigen ouderdom en ligchaamszwakheden, welke hem veelal beletten de vergaderingen te kunnen bijwonen, niet wederom voor dien post in aanmerking genomen te worden, en de fungerende Voorzitter, M. TYDEMAN dit verzoek aandringende, doch wegens zijn tachtigjarigen ouderdom zichzelven van alle mogelijke benoeming tot dien post verschoonende; heeft de Vergadering, bijzonder ook uit aanmerking van het gehandelde dezen aangaande op de Algemeene Vergadering des verleden jaars, en het daaruit gesproten afzonderlijke IX punt van beraadslaging voor deze Bijeenkomst, geoordeeld, den Heer J.W. TE WATER dringend te mogen en

moeten verzoeken, om zich ook ditmaal aan de vereerende benoeming tot Voorzitter der Maatschappij niet te willen onttrekken, maar in dien post zoo veel te willen blijven doen, als zijn lust en krachten gemakkelijk zouden gedoogen - en voorts, hier mede dadelijk vereenigende het IX punt van deliberatie, tot *Vice-President*, om den Voorzitter, overal waar deze het behoeven of vereischen zoude, in die bediening te vervangen, verkozen den Heer M. SIEGENBEEK .

Tot Secretaris wierd verkozen de Heer M. SIEGENBEEK ; zullende, wanneer dezelve als Voorzitter moet optreden, de Secretaris voor de Briefwisseling ook voor eersten Secretaris fungeren. Tot Secretaris voor de Briefwisseling wordt verkozen de Heer Mr. H.W. TYDEMAN ; tot Opziener over de uitgave der werken, de Heer Mr. M. TYDEMAN , die onder het zelfde, gereedelijk ingewilligd, beding als in het verleden jaar, zich deze keus laat welgevallen. Tot Penningmeester wordt benoemd de Heer Mr. W.P. KLUIT .

IX.

Dit punt in het naastvorige reeds afgedaan zijnde, gaat de Vergadering straks over tot het

X.

en bestemt de eerste openbare zitting voor het volgend wintersaizoen, op Vrijdag den 9 November dezes jaars; de tweede op Vrijdag den 1 Februarij 1822, en de derde op Vrijdag den 8 Maart deszelfden jaars.

Tot het houden van Voorlezingen, in prosa of dichtmaat, worden voor de eerste dier zittingen benoemd, de Heeren E. KIST en A. SIMONS ; voor de tweede de Heeren H. VAN ROYEN en Mr. C.J. VAN ASSEN ; voor de derde de Heeren M. SIEGENBEEK en H.A. HAMAKER .

XI.

Tot Leden worden gekozen, de Heeren, Mr. A. BOXMAN , Advocaat te Gorkum; J. BROUWER , Predikant bij de Doopsgezinden, te Leeuwarden; G.H.M. DELPRAT , Predikant bij de Walsche Gemeente te Leeuwarden; J.C. SWYGHUISEN

GROENEWOUD , Hoogleeraar te Franeker; R. KOOPMANS , Hoogleeraar bij de Doopsgezinden, te Amsterdam; J. KOPS , Hoogleeraar te Utrecht; V. LOOSJES , te Haarlem; J. VAN MANEN , ADSZ , Vredereger te Rhenen; J.A. STRESO , rustend Predikant van Kampen, te Arnhem; en H.W.C.A. VISSER , Predikant te IJsbrechtum.

De beslissing over de ingezondene Verhandeling van het Medelid H. RAEPSAET , welke in deze Vergadering had moeten geschieden, maar waaromtrent de advijsen niet alle voorhanden waren, wierd opgedragen aan de Maandelijksche Vergadering.

Eindelijk nog voorgesteld wordende, om van de Boekverzameling der Maatschappij, bijzonder van de merkwaardige Handschriften en oude Drukken aldaar voorhanden, welke voor de grondige beoefening onzer Taal- en Letterkunde van het hoogst belang zijn, een' beredeneerden Catalogus te doen vervaardigen, die in het eerstvolgend stuk van de werken dezer Maatschappij kan gedrukt worden, is besloten den Heer SIEGENBEEK als Boekbewaarder daartoe te verzoeken, en hem tevens te magtigen om zich daarin door eenig ander kundig persoon, zoo als den jongen Duitschen Geleerden, HOFFMANN *v. Fallersleben*, thans in deze stad aanwezig, te laten adsisteren onder eene erkenning van wege de Maatschappij, door de Maandelijksche Vergadering te bepalen.